

PATVIRTINTA

Vilniaus universiteto Medicinos
fakulteto tarybos 2025 m. gegužės 7 d.
nutarimu Nr. (1.13 E) 150000-TPN-42

**DARBO MEDICINOS
REZIDENTŪROS STUDIJŲ PROGRAMOS APRAŠAS**

Rezidentūros studijų programos pavadinimas	Valstybinis kodas
Darbo medicina	7330GX111

Aukštojo mokslo institucija (-os), padalinys (-iai)	Vykdymo kalba (-os)
Vilniaus universitetas, Medicinos fakultetas	lietuvių

Studijų rūšis	Studijų pakopa	Kvalifikacijos lygis pagal LKS
universitetinės studijos	profesinės studijos	VII

Studijų forma (-os) ir trukmė metais	Rezidentūros studijų programos apimtis kreditais	Visas rezidento darbo krūvis valandomis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
nuolatinė, 4 metai	258	6966	5877	1089

Studijų kryptių grupė	Studijų kryptis
sveikatos mokslai	medicina

Suteikiama profesinė kvalifikacija
darbo medicinos gydytojas

Rezidentūros studijų programos komiteto vadovas	Vadovo kontaktinė informacija
Asist. dr. Jelena Stanislavovienė	Tel. (8 5) 239 8792 el. p. Jelena.Stanislavoviene@mf.vu.lt

Rezidentūros studijų programos koordinatorius	Koordinatoriaus kontaktinė informacija
Asist. dr. Jelena Stanislavovienė	VU MF Sveikatos mokslų institutas Visuomenės sveikatos katedra Tel. (8 5) 239 8792 el. p. Jelena.Stanislavoviene@mf.vu.lt

Akredituojanti institucija	Akredituota iki
Studijų kokybės vertinimo centras	iki kito krypties vertinimo

Rezidentūros studijų programos tikslas
Parengti kompetentingą, iniciatyvų gydytoją specialistą – darbo medicinos gydytoją, kuris turėtų naujausių šios srities mokslo žinių, gebėtų vykdyti darbuotojų sveikatos stiprinimo ir saugojimo programas, diagnozuoti ir gydyti profesines ligas, atlikti visus reikalingus profilaktinius sveikatos tyrimus pagal Tarptautinės Darbo Organizacijos 161 konvencijos ir EUR-Lex-52014DC0332-EN-EUR-Lex strateginės programos reikalavimus, kūrybingai dirbtų savarankiškai ir tarpdisciplininėje komandoje, siektų profesinio tobulėjimo visos profesinės karjeros metu ir perteiktų žinias kitiems, domėtusi mokslo naujovėmis, dalyvautų arba pats vykdytų mokslo tiriamąjį darbą, gebėtų bendrauti su skirtingų socialinių ir kultūrinių grupių žmonėmis.

Eil. nr.	Rezidentūros studijų programos pakopinės kompetencijos (PK)	PK kodas
----------	---	----------

1.	Gebėti atlikti dirbančio asmens sveikatos privalomąjį profilaktinį tikrinimą, vertinti asmens galimybę dirbti profesinės rizikos veiksmų poveikyje.	PK1
2.	Gebėti sudaryti darbuotojų skiepų planą ir atlikti dirbančių asmenų vakcinaciją.	PK2
3.	Gebėti įtarti sveikatos sutrikimų, būklių ir ligų, sukeltų cheminių, biologinių, fizikinių ir ergonominių veiksnių, profesinę kilmę, ją diferencijuoti ir patvirtinti.	PK3
4.	Gebėti atlikti kvėpavimo funkcijos ištyrimą, įtarti, diferencijuoti, diagnozuoti ir gydyti kvėpavimo takų būklės ir ligas, sukeltas įkvėptų dulkių ir cheminių medžiagų, bei fibrozines pleuros ligas, sukeltas asbesto.	PK4
5.	Gebėti atlikti judamojo ir atramos aparato struktūros ir funkcijos ištyrimą, įtarti, diferencijuoti, diagnozuoti ir gydyti minkštųjų audinių ligas, sukeltas ergonominių veiksnių.	PK5
6.	Gebėti atlikti klinikinį neurologinį ištyrimą, įvertinti elektroneuromiografinį bei elektroencefalografinį tyrimus, įtarti, diferencijuoti, diagnozuoti ir gydyti profesinės kilmės kaklinės ir juosmeninės stuburo dalies diskų ligas bei nervų parezę dėl suspaudimo.	PK6
7.	Gebėti atlikti oftalmologinį ištyrimą, matuoti akispūdį bei akių plotį, diferencijuoti, diagnozuoti ir gydyti akių junginės, ragenos bei priedinių organų pažeidimus, sukeltus profesinių veiksnių.	PK7
8.	Gebėti atlikti ausų, nosies ir gerklės ištyrimą, įtarti, diferencijuoti, diagnozuoti ir gydyti išorinį otitą, sukeltą profesinių veiksnių.	PK8
9.	Gebėti vertinti odos alerginius mėginius, įtarti, diferencijuoti, diagnozuoti ir gydyti odos ligas, sukeltas cheminių medžiagų, dulkių bei fizikinių veiksnių.	PK9

Rezidentūros studijų programos turinys	Rezidentūros studijų programos skiriamieji bruožai
Darbo medicinos rezidentūros studijos – tai visuma praktinės ir teorinės patirties, kuri įgyjama 18-oje rezidentūros modulių, surenkant 258 kreditus per ketverius studijų metus. Studijas sudaro privalomieji (246 kreditai) ir vienas pasirenkamas (12 kreditų) modulis. Kontaktinis darbas sudaro apie 85%, savarankiškas darbas - apie 15% programos. Pirmaisiais ir antraisiais studijų metais rezidentai įgyja klinikinės žinias, būtinas darbuotojų sveikatos priežiūrai (sveikatos tikrinimams prieš įsidarbinant, periodiniams darbuotojų sveikatos tikrinimams), pirmosios ir neatidėliotinos medicininės pagalbos teikimui ir organizavimui, profesinių ligų diagnozavimui ir gydymui. Trečiaisiais ir ketvirtaisiais studijų metais tobulinamos įgytos žinios, įsisavinamas profesinės rizikos vertinimas darbo vietoje, konsultavimas dėl pažeidžiamų grupių darbuotojų tinkamumo darbui ir darbo pritaikymo jiems, profesinės reabilitacijos, sveikatos stiprinimo programų planavimas ir organizavimas, profesinės saugos ir sveikatos įmonėje organizavimas.	Programa ruošia Darbo medicinos gydytojus pagal Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktus, atsižvelgiant į Europos medicinos specialistų sąjungos (<i>UEMS - European Union of Medical Specialists</i>) darbo medicinos gydytojų rengimo rekomendacijas. Programa vykdoma rezidentūros bazėse, pasirinktose vadovaujantis Vilniaus universiteto Rezidentūros studijų reglamento nustatyta tvarka. Praktiniai įgūdžiai įgyjami ir teorinis kursas įsisavinamas padedant rezidentų vadovams: Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto dėstytojams – rezidentūros bazės specialistams Programa, apima darbuotojų sveikatos būklės stebėjimą, su darbu susijusių sveikatos pakenkimų ir profesinių ligų priežasčių nustatymą, šių pakenkimų ir ligų pasireiškimo formų tyrimą, diagnostikos, gydymo, reabilitacijos, slaugos ir profesinių sveikatos pakenkimų profilaktikos priemonių taikymą. Be klinikinės disciplinų, šios studijų programos rezidentai nemažai dėmesio skiria profesinės saugos ir sveikatos įmonėje organizavimui, rizikos vertinimui bei darbdavių/dirbančiųjų konsultavimui dėl darbuotojų tinkamumo darbui ir darbo pritaikymo jiems atsižvelgiant į jų sveikatos būklę. Be specifinių klinikinės medicinos sričių žinių, studijų metu ugdomi lyderystės, komunikavimo, vadybos bei mokslinių tyrimų vykdymo įgūdžiai.

Reikalavimai stojantiems	Ankstesnio mokymosi pripažinimo galimybės
Į Darbo medicinos rezidentūrą viešojo konkurso tvarka priimami asmenys, baigę 6 metų vientisąsias universitetines medicinos krypties studijas ir turintys medicinos magistro kvalifikacinį laipsnį ir medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją. Konkurso į rezidentūrą sąlygos ir tvarka skelbiami Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto tinklalapyje www.mf.vu.lt	Lietuvos ir užsienio aukštosiose mokyklose įgyti studijų rezultatai, atitinkantys šios studijų programos tikslą ir rezultatus įskaitomi, vadovaujantis Vilniaus universiteto nustatyta tvarka.

Tolesnės studijų ir mokymosi galimybės
Gydytojas rezidentas gali siekti mokslo laipsnio doktorantūroje. Darbo medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją privalo būti palaikoma laikantis LR SAM patvirtintos tęstinio profesinio podiplominio tobulinimo studijų tvarkos.

Profesinės veiklos galimybės
Baigęs darbo medicinos rezidentūrą gydytojas pagal įgytą darbo medicinos gydytojo kvalifikaciją ir licenciją gali dirbti valstybinėse ir privačiose sveikatos priežiūros įstaigose, dirbti pedagoginį darbą, dirbti įmonių darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybose. Rezidentūros baigimo pažymėjimas ir suteikta profesinė kvalifikacija pripažįstama Europos Sąjungos šalyse.

Studijų metodai	Vertinimo strategija ir metodai
- paskaitos - seminarai - rytinės konferencijos - klinikinių atvejų nagrinėjimas - literatūros referavimas - savarankiškas darbas - praktinių situacijų analizė - atvira diskusija - situacijos modeliavimas	Teorinių žinių vertinimas žodžiu ir raštu vyksta kiekvieno modulio pabaigoje. Atsiskaitymas vyksta atsakant į klausimus iš modulio temų. Praktiniai įgūdžiai vertinami kiekvieno modulio metu: paciento būklės savarankiškas ištyrimas, stebint rezidento vadovui; medicininės dokumentacijos užpildymas, pradedant paciento nusiskundimais, būklės aprašu, tyrimo ir gydymo plano sudarymas. Modulis vertinamas įskaita. Studijų eigoje taip pat vertinamos rezidento pasiektos programos pakopinės kompetencijos (PK). Tam yra vertinamas numatytų minimalių techninių įgūdžių atlikimas, o kiekvieno ciklo pabaigoje atliekamas kokybinis PK (techninių įgūdžių ir/ar klinikinių atvejų) pasiekimo įvertinimas. Kiekvienų studijų metų pabaigoje vertinamos gydytojo rezidento bendrosios kompetencijos, pasitelkiant 360 laipsnių vertinimo metodą. Įvykdęs visus atitinkamos pakopinės kompetencijos 4.1 savarankiškumo lygmens reikalavimus, rezidentas vertinamas pakopinių kompetencijų vertinimo komisijos ir, įvykdžius visus reikalavimus, jam išduodamas pakopinės kompetencijos pažymėjimas. Rezidentūros metu gydytojas rezidentas rengia mokslo tiriamąjį darbą VU Medicinos fakulteto nustatyta tvarka. Mokslo tiriamasis darbas vykdomas visą rezidentūros studijų laiką. Tema pasirenkama aptarus su rezidentūros vadovu. Darbas turi atitikti reikalavimus, keliamus publikuojamiems mokslo darbams. Mokslinis tiriamasis darbas vertinamas dešimties balų sistema. Baigdami rezidentūrą, rezidentai privalo būti įvykdę šiuos reikalavimus: 1. praėję ciklus (modulius) ir gavę ciklą (modulį) įskaitas; 2. įgiję numatytas pakopines kompetencijas (atlikę minimalų techninių įgūdžių skaičių pagal numatytą savarankiškumo lygmenį ir gavę teigiamus kokybinio PK (klinikinių atvejų) atlikimo vertinimus). 3. Parengę reikalavimus atitinkantį mokslo tiriamąjį darbą. Neįvykdžius nors vieno iš šių reikalavimų rezidentui baigiamojo egzamino laikyti neleidžiama. Įvykdžius nustatytus reikalavimus, laikomas egzaminas raštu ir žodžiu, kuris vertinamas dešimties balų sistema. Galutinį rezidentūros studijų vertinimą sudaro mokslo tiriamojo darbo ir rezidentūros baigiamojo egzamino įvertinimų aritmetinis vidurkis.

Rezidentūros studijų programos ugdomos bendrosios kompetencijos			Rezidentūros studijų programos rezultatai
1.	Tarpasmeninio ir tarpdisciplininio bendravimo bei bendradarbiavimo gebėjimai	1.1.	Gebės empatiškai bendrauti bei informuoti pacientus ir (arba) jų šeimos narius apie tyrimų rezultatus, gydymą, galimas gydymo rizikas, naudą bei prevenciją, atsižvelgiant į moralės ir etikos principus, individualų kontekstą bei kultūrinius aspektus.
		1.2.	Gebės efektyviai ir pagarbiai bendrauti su kolegomis, kitais sveikatos priežiūros specialistais, mokslinė bendruomene

			ir visuomene, aiškiai ir suprantamai jiems pateikti profesinės veiklos informaciją.
		1.3.	Gebės dirbti savarankiškai ir komandoje, sprendamas profesinėje veikloje išsylančias problemas ir priimdamas sprendimus.
		1.4.	Žinos, gebės paaiškinti ir taikyti darbo medicinos gydytojo praktiką reglamentuojančius teisinius dokumentus ir darbo saugos principus; gebės parengti medicinos dokumentus, susijusius su pacientu.
		1.5.	Gebės teikti su rizikų valdymu susijusius pasiūlymus bei profesinėje veikloje naudoti sistemingsus rizikos valdymo mechanizmus.
2.	Mokslinių tyrimų gebėjimai	2.1.	Gebės parinkti mokslinio tyrimo metodus, sudaryti veiklos, mokslinio tyrimo protokolus, dalyvauti mokslinio tyrimo procese.
		2.2.	Gebės praktikoje taikyti mokslinių tyrimų metodus, integruodamas juos su mokslinės literatūros analizės, kritinio vertinimo įgūdžiais.
		2.3.	Gebės pristatyti tyrimų rezultatus raštu ir žodžiu kolegoms bei visuomenei.
3.	Nuolatinis tobulėjimas ir profesinės veiklos organizavimo gebėjimai	3.1.	Gebės savarankiškai mokytis tolesnių studijų metu ir visą gyvenimą, gebės efektyviai taikyti edukacinius įgūdžius perduodant žinias pacientams, studentams, rezidentams, kolegoms ir visuomenei.
		3.2.	Gebės pripažinti klaidas ir laikyti jas mokymosi galimybėmis. Suprasdamas asmens, mokslo ir supančio pasaulio pastovų kitimą gebės nuolat sekti ir atnaujinti medicinos mokslo žinias.
		3.3.	Gebės efektyviai organizuoti savo bei skyriaus darbą, atlikti darbo medicinos darbo kokybės kontrolę, kurti veiklos procedūras bei kitais būdais gerinti veiklos efektyvumą; gebės valdyti sveikatos priežiūros išteklius.
Rezidentūros studijų programos ugdomos dalykinės kompetencijos			Rezidentūros studijų programos rezultatai
4.	Pagrindinės ir naujausios žinios terapinėse disciplinose ir darbo medicinoje	4.1.	Žinos terapinių ligų vystymosi, pasireiškimo bendruosius dėsningumus ir ypatumus.
		4.2.	Mokės diagnozuoti tam tikras terapines ligas bei taikyti bazinį gydymą nekomplikuotais atvejais, žinos kuriais atvejais reikalinga specialisto konsultacija.
		4.3.	Įgis bendrąsias ir specialiąsias darbo medicinos mokslo žinias. Žinos darbo medicinos mokslinės veiklos ypatumus, ryšį su kitomis medicinos mokslo disciplinomis. Gebės kompleksiskai vertinti specialybės ir tarpdisciplinines žinias.
		4.4.	Žinos ir gebės paaiškinti profesinių ligų atsiradimo priežastis, jų vystymąsi, požymius, galimas komplikacijas, jų profilaktikos priemones.
		4.5.	Žinos naujausią mokslinę informaciją, apie klinikinių tyrimų ir intervencijų atlikimo metodikas, standartus, reikalingus profesinės ligos sunkumui įvertinti, ištirti ir gydyti.
5.	Tyrimo ir diagnostikos plano sudarymo, metodų taikymo bei rezultatų interpretavimo darbo medicinoje gebėjimai	5.1.	Gebės atlikti profesinėmis ligomis sergančių pacientų ištyrimą, atpažinti, įvertinti ir apibūdinti ligų pasireiškimo ypatumus, jų eigą, klinikinių požymių sunkumą, sudaryti tyrimų planą, paskirti tikslinius tyrimus, interpretuoti jų rezultatus. Gebės parengti ir išsiųsti Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui ir Fondo valdybos teritoriniam skyriui, taip pat Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui pranešimą apie įtariamą profesinę ligą.
		5.2.	Gebės savarankiškai ir konsiliumuose interpretuoti diagnostinių ir laboratorinių tyrimų rezultatus. Gebės vertinti profesinės ligos priežasčių tyrimo aktą, parengti

			profesinės ligos patvirtinimo aktą ir pateikti jį Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui bei darbuotojui.
		5.3.	Gebės konsultuoti kitus specialistus bei pacientus profesinių ligų diagnostikos, gydymo ir prognozės klausimais.
		5.4.	Gebės atlikti pagal savo kompetenciją profilaktinius dirbančiųjų sveikatos tikrinimus pagal Sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymą Nr. 301 ir tolimesnius jo papildymus.
6.	Profesinių ligų gydymo gebėjimai ir profilaktika	6.1.	Gebės paskirti medikamentinį tam tikrų profesinių ligų ir profilaktinį gydymą, vadovaujantis naujausiomis ir įrodomais pagrįstomis mokslinėmis žiniomis. Gebės nustatyti indikacijas intervencinėms diagnostinėms bei gydomosioms procedūroms.
		6.2.	Gebės dirbti tarpdisciplininėje komandoje ir sudėtingais atvejais, nepriklausančiais darbo medicinos gydytojo kompetencijai, siųsti pacientus konsultotis ir gydytis pas atitinkamos srities ir patirties specialistus.
		6.3.	Gebės aiškiai ir išsamiai pacientui paaiškinti, kaip elgtis profesinių ligų paūmėjimų metu, suteikti informaciją suprantamai dėl tolimesnių gydymo etapų, ilgalaikės priežiūros bei rizikos veiksnių.
		6.4.	Gebės kurti ir organizuoti profilaktines ir sveikatos stiprinimo programas populiacijos, darbo vietos ir individo lygmenyje bei skatinti pacientus laikytis sveiko gyvenimo principų.
7.	Skubios pagalbos suteikimo gebėjimai	7.1.	Gebės teikti skubią ir būtinąją pagalbą įvairių sutrikimų atvejais bei sudaryti galimų priežasčių paieškos planą.
8.	Darbdavių ir darbuotojų konsultavimo gebėjimais	8.1.	Gebės konsultuoti darbdavius ir darbuotojus darbo higienos, nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencijos klausimais
		8.2.	Gebės konsultuoti dėl darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų reikalavimų įgyvendinimo praktikoje.
		8.3.	Gebės pagal savo kompetenciją nustatyti profesinės rizikos veiksnius darbo vietoje, organizuojant reikiamų tyrimų atlikimą ir bendradarbiaujant su kitais specialistais
		8.4.	Gebės pagal savo kompetenciją įvertinti profesinės rizikos veiksnių (cheminių, fizikinių, biologinių, ergonominių, psichosocialinių ir kt.) poveikį darbuotojų sveikatai
		8.5.	Gebės atlikti darbuotojų susirgimų analizę ir ja remiantis parengti profilaktines programas sergamumui mažinti

**DARBO MEDICINOS
REZIDENTŪROS STUDIJŲ PROGRAMOS PLANAS**

Ciklai (Moduliai)	Kreditai	Kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Visas studento darbo krūvis
I REZIDENTŪROS METAI	66	1518	264	1782
<i>Privalomieji moduliai</i>	66	1518	264	1782
Alergologija ir klinikinė imunologija	12	276	48	324
Dermatovenerologija	12	276	48	324
Pulmonologija	12	276	48	324
Skubi medicina	12	276	48	324
Infekcinės ligos	12	276	48	324
Endokrinologija	6	138	24	162
II REZIDENTŪROS METAI	66	1518	264	1782
<i>Privalomieji moduliai</i>	66	1518	264	1782
Psichiatrija	6	138	24	162
Oftalmologija	12	276	48	324
Otorinolaringologija	12	276	48	324
Traumatologija	12	276	48	324
Neurologija	12	276	48	324
Klinikinė toksikologija	12	276	48	324
III REZIDENTŪROS METAI	66	1518	264	1782
<i>Privalomieji moduliai</i>	54	1242	216	1458
Profesinės sveikatos įvadas, profesinė epidemiologija ir biostatistika	24	552	96	648
Profilaktiniai sveikatos tikrinimai	30	690	120	810
<i>Pasirenkamasis modulis (pasirinkti vieną):</i>	12	276	48	324
<i>Ergonomika</i>	12	276	48	324
<i>Darbas įmonėje</i>	12	276	48	324
<i>Reumatologija</i>	12	276	48	324
<i>Vidaus ligų diferencinė diagnostika</i>	12	276	48	324
IV REZIDENTŪROS METAI	60	1323	297	1620
<i>Privalomieji moduliai</i>	60	1323	297	1620
Profesinės sveikatos priežiūra, neįgalumo ir darbingumo nustatymas	27	621	108	729
Profesinės ligos	30	690	120	810
Baigiamasis egzaminas	3	12	69	81

**DARBO MEDICINOS
REZIDENTŪROS STUDIJŲ PROGRAMOS PAKOPINIŲ KOMPETENCIJŲ IR CIKLŲ (MODULIŲ) RYŠYS**

Studijų metai															
	I						II						III		IV
Ciklai	Alergologija ir klinikinė imunologija	Dermatovenerologija	Pulmonologija	Skubi medicina	Infekcinės ligos	Endokrinologija	Psichiatrija	Oftalmologija	Otorinolaringologija	Traumatologija	Neurologija	Klinikinė toksikologija	Profesinės sveikatos įvadas, profesinė epidemiologija ir biostatistika	Profilaktiniai sveikatos tikrinimai	Profesinės sveikatos priežiūra, neigalumo ir darbingumo nustatymas
PK															
PK1			1-2					1-2	1-2					3-4.1	
PK2					1-2								3-4.1		
PK3	1-2	1-2	1-2		1-2			1-2	1-2		1-2	1-2			3-4.1
PK4			1-2												3-4.1
PK5										1-2	1-2				3-4.1
PK6											1-2				3-4.1
PK7								1-2							3-4.1
PK8	1-2								1-2						3-4.1
PK9	1-2	1-2													3-4.1